

Życiorys Profesora Jana Subocza

Prof. dr hab. inż. Jan Subocz urodził się 30 stycznia 1948 roku. Od początku swojej kariery naukowej związany był z Wydziałem Elektrycznym ZUT, przechodząc po wszystkich szczeblach rozwoju naukowego na Wydziale (studia magisterskie 1973 r., doktorat 1981 r., habilitacja 2004 r. i profesura 2013 r.).

Zajmował się tematyką wysokonapięciową, elektrotechnologiami i inżynierią materiałową. Stworzył szkołę naukową diagnostyki urządzeń elektroenergetycznych, m.in. transformatorów i izolatorów, promując w tej tematyce trzech doktorów i przyczyniając się do uzyskania dwóch habilitacji. Przez ponad 40 lat współpracował z przemysłem, opracowując około 50 nowych technologii i kierując lub nadzorując wdrożeniem kilkunastu modernizacji lub nowych technologii w przemyśle. Do najważniejszych wdrożeń należą: opracowanie metody diagnostyki izolacji silników i generatorów WN metodą spektroskopii niskoczęstotliwościowej, opracowanie i wdrożenie technologii oceny jakości izolacji transformatorów WN – oba wdrożenia wraz z firmą Energo Complex Sp. z o.o., a także seria zgłoszeń patentowych dotyczących układu do zasilania lamp wyładowczych, sposobu sterowania taką lampą i jej wykorzystania do fotokatalitycznego utleniania i rozkładu zanieczyszczeń organicznych w wodzie i ściekach. Wśród prac realizowanych w przemyśle na wyróżnienie zasługują kierowanie modernizacją maszyny papierniczej MP-1 w Fabryce Papieru „Skolwin”, kierowanie modernizacją Wielkiego Pieca Huty Szczecin – branża AKPiA, nadzór nad modernizacją GPZ i budową wieży kontroli zbliżania w PPL – Lotnisko Goleniów, kierowanie budową systemu nadzoru pracy równoległej 2 suwnic montażowych w Stoczni Szczecińskiej, modernizację układu ciepłowniczego oraz układu nawęglania w ZE Dolna Odra S.A., opracowanie i wdrożenie technologii oceny stanu izolacji transformatorów WN w Energo-Complex Sp. z o.o., czy też wdrożenie produkcji energoelektronicznych zasilaczy do lamp wyładowczych WN dużych mocy w Navirem-Sigma Sp. z o.o. Był także dyrektorem ds. badań i rozwoju w firmie Energo-Complex Sp. z o.o.. Udział Jego współpracowników w konferencjach współorganizowanych przez tę firmę, z którą to dzięki zaangażowaniu Profesora Wydział od wielu lat współpracuje, pozwolił przekonać się, jak wielkim autorytetem cieszył się On także w środowisku przemysłowym.

Prof. Jan Subocz był autorem ok. 200 publikacji i kilkunastu patentów, pod jego redakcją ukazało się kilka książek, m.in. seria cenionych w przemyśle poradników dotyczących eksploatacji transformatorów energetycznych. Był także członkiem szeregu stowarzyszeń naukowych (m.in. PKN, PKME SEP, IEEE). Kierował kilkoma projektami badawczymi, był także rzeczoznawcą SEP w zakresie inżynierii materiałowej.

W codziennej pracy zawsze motywował współpracowników do rozwoju i bardzo pomagał w pracy naukowej. Prof. Jan Subocz dzięki swoim kontaktom w przemyśle potrafił zorganizować spektakularne eksperymenty lub badania na rzeczywistych urządzeniach elektroenergetycznych, pracujących w energetyce zawodowej, co ułatwiło rozwój naukowy jego doktorantom i kolegom z Katedry. Realizując projekty, zlecenia, nawiązując kontakty z przemysłem, czy też negocjując zakupy sprzętu, stawiał na pierwszym miejscu możliwości rozwoju swoich współpracowników. Nie pełnił zresztą nigdy żadnych funkcji organizacyjnych na uczelni, gdyż wolał skupić się na skutecznym rozwiązywaniu problemów nauki i przemysłu, co czynił ze znakomitymi rezultatami.

Z pasją prowadził także zajęcia dydaktyczne ... zmienną sytuacją było wspomnienie jednego z profesorów, który wychodząc na wewnętrzny dziedziniec, zauważył grupkę studentów pilnie

słuchającą kogoś kto coś im żywiołowo tłumaczył stojąc przy stacji transformatorowej. Przystanął posłuchać mówiącego właśnie ze swadą profesora Subocza ... i został tam już do końca tych zajęć, przysłuchując się razem ze studentami.

Jego optymizm, zaskakujące czasem poczucie humoru i umiejętność obracania w żart różnych – czasem naprawdę niełatwych – problemów, niezmiennie zaskarbiały Mu sympatię wielu osób. Na wielu spotkaniach, konferencjach bywał niekwestionowaną duszą towarzystwa, mając unikalną umiejętność łączenia nie tylko swojej ogromnej wiedzy z praktyką przemysłową, ale także z niecodziennymi umiejętnościami wokalnymi oraz zainteresowaniami ... między innymi historycznymi. Poza pracą zawodową działał w Stowarzyszeniu Przyjaciół Wilna, Ziemi Wileńskiej, Nowogródzkiej i Polesia.

Jedną z jego pasji była także muzyka, śpiewał w kilku chórach, m.in. w chórze męskim „Słowiki 60” im. Jana Szyrockiego. Najbliżsi współpracownicy często słyszeli, jak profesor nuci w swoim gabinecie, przygotowując się do kolejnych występów. Niezapomnianym wydarzeniem był śpiew Profesora w Jaskini Bielskiej na Słowacji, który wprowadził w osłupienie słowackiego przewodnika oraz uczestników jednej z konferencji NEET, w której często brał udział.

Jego wyjątkowa otwartość, ogromna życzliwość i umiejętność nawiązywania – i co ważniejsze – podtrzymywania kontaktów, zaskarbiła Mu liczne grono przyjaciół, w których pamięci na zawsze pozostanie.

Prof. Jan Subocz zmarł 12 kwietnia 2021 roku, po kilku latach zmagania z ciężką chorobą.

*Szymon Banaszak
Krzysztof Okarma*